

29.11.2021. godine, pod brojem: UP-02-26-3-037-96/20. Uvidom u tužbu, utvrđeno je da privredni subjekt Telemach BH pokreće upravni spor i traži poništenje naprijed navedenog rješenja, ne navodeći pritom navode iz podnesenog Prijedloga za donošenje dopunskog rješenja, kao ni činjenicu podnošenja samog Prijedloga, čime dodatno potvrđuje neosnovanost istog.

Na osnovu naprijed navedenog, Prijedlog privrednog subjekta Telemach BH d.o.o, a u vezi sa članom 206. stav (1) Zakona o upravnom postupku, je neosnovan.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovoga Zaključka.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Zaključka nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovog Zaključka.

Broj UP-02-26-3-037-99/20

16. decembra 2021. godine
Sarajevo

Predsjednik
Dr. sc. **Amir Karalić**, s. r.

VIJEĆE ZA DRŽAVNU POTPORU BOSNE I HERCEGOVINE

333

Na temelju članka 12. stavak (7) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20) i članka 247. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u obnovljenom postupku, okončanom Zaključkom broj UP/I 02-26-55-18/20 od 9.6.2021. godine, ex post kontrole usklađenosti državne potpore, pokrenutom po službenoj dužnosti, a u vezi s dodjelom državne potpore u obliku jamstva korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" - Matično poduzeće a.d. Trebinje za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 28. travnja 2022. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Poništava se Zaključak Vijeća za državnu potporu Bosne i Hercegovine, broj UP/I 02-26-55-18/20 od 9.6.2021. godine, i stvar rješava tako što se odobrava državna potpora u obliku jamstva korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" - Matično poduzeće a.d. Trebinje za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik, jer je sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Tijek postupka

1.1. Pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je putem službenog e-maila: info@szdp.gov.ba pismo Sekretarijata Energetske zajednice, broj DIV/O/dbu/05/10-04-2020 od 10.4.2020. godine, koje se odnosi na odluku koju je donijela Narodna skupština Republike Srpske o iznosu jamstava koja može izdati Republika Srpska u 2019. godini ("Službeni glasnik RS", broj 64/19), a u vezi s jamstvima Vlade Republike Srpske za kredite u iznosu od 600 miliona KM za sedam energetskih projekata. U istom dopisu postavlja se pitanje Vijeću je li uradilo procjenu navedenih mjera sukladno Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH",

br. 10/12 i 39/20) (u daljnjem tekstu: Zakon) i podzakonskim aktima donesenim na temelju njega.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je, shodno članku 10. Zakona, pokrenulo postupak ocjene po službenoj dužnosti, te je od Ministarstva financija Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo financija) kao tijela za provedbu Zakona, aktom broj 03-26-5-55-2/20 od 23.4.2020. godine, zatražilo dostavu kompletne dokumentacije u vezi s izdavanjem predmetnoga jamstva.

Ministarstvo financija je u svom odgovoru, akt broj 06.08/421-212-1/20 od 28.4.2020. godine, navelo kako je prije usvajanja Odluke o iznosu jamstava koja može izdati Republika Srpska u 2019. godini zaprimilo dopis Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo energetike i rudarstva), s pobrojanim projektima za koje postoji potreba za kreditnim zaduženjem uz izdavanje jamstava Republike Srpske, kao i kako za većinu navedenih projekata Ministarstvo financija, posredstvom Ministarstva energetike i rudarstva, nije zaprimilo zahtjeve za izdavanje jamstava, osim za dva kreditna zaduženja: Zavisno poduzeće Rudnik i Termoelektrana "Gacko" a.d. Gacko (u daljnjem tekstu: ZPRiTE "Gacko") i Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" - Matično poduzeće a.d. Trebinje (u daljnjem tekstu: MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje) za koje je i dostavilo sljedeću dokumentaciju:

- Odluku o iznosu jamstava koja može dati Republika Srpska u 2019. godini, broj 02/1-021-721/19 od 16.7.2019. godine,
- Odluku o davanju suglasnosti za izdavanje jamstava Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, broj 04/1-012-2-3288/19 od 18.12.2019. godine,
- Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa po osnovi Jamstva Republike Srpske, br. 06.08/440-107/19 i 05.05/440-108/19 od 20.12.2019. godine, za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje kod poslovne banke Komercijalna banka a.d. Banja Luka.

Uvidom u predmetnu dokumentaciju, Vijeće je utvrdilo kako je ona nepotpuna, jer ne sadrži sve dokumente neophodne za njenu ocjenu i donošenje odluke sukladno članku 12. stavak (3) Zakona, te aktom broj 03-26-5-55-9/20 od 1.6.2020. godine uputilo zahtjev Ministarstvu financija za dostavu dodatne dokumentacije.

Ministarstvo financija je aktom broj 06.08/421-212-2/20 od 11.6.2020. godine dostavilo Jamstvo Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, br. 05.05/440-108/19 i 06.08/440-107/19 od 20.12.2019. godine, kod Komercijalne banke a.d. Banja Luka, te navelo da se za ostalu dokumentaciju obratimo Ministarstvu energetike i rudarstva kao resornom ministarstvu.

Vijeće se obratilo Ministarstvu energetike i rudarstva zahtjevom za dostavu dodatne dokumentacije, akt broj 06-26-5-55-11/20 od 8.9.2020. godine.

Ministarstvo energetike i rudarstva je 27.10.2020. godine Vijeću dostavilo Odgovor na zahtjev za dostavu dodatne dokumentacije, akt broj 05.05./052-3095-7/20 od 20.10.2020. godine, i u prilogu sljedeću dokumentaciju:

- Obrazloženje namjene odobrenih kredita ZPRiTE "Gacko" a.d. Gacko, broj 01-2158-4/20 od 15.10.2020. godine, od strane MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje,
- Ugovor o dugoročnom kreditu za investicije, broj NO-201/19 od 10.12.2019. godine,
- Plan otplate kredita od 24.12.2019. godine,

- Bilancu stanja i uspjeha MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za razdoblje 2017.-2019. godine,
- Bilancu stanja i uspjeha "Ruding" d.o.o. Ugljevik za razdoblje 2017.-2019. godine,
- Izvadak iz sudskog registra "Ruding" d.o.o. Ugljevik,
- Izvješće o procjeni kapitala koji je sačinio Grant Thornton d.o.o. Banja Luka,
- Izvješće o procjeni vrijednosti kapitala koji je sačinio sudski vještak Radivoje Ikonić,
- Pravnu analizu odvjetnika Ognjena Avlijaša,
- pismo RiTE "Ugljevik", broj 16462/19 od 22.7.2019. godine,
- pismo RiTE "Ugljevik", broj 16654/19 od 24.7.2019. godine,
- dopis RiTE "Ugljevik", broj 24071/20 od 23.9.2020. godine,
- Odluku Vlade Republike Srpske o davanju suglasnosti na investiciju promjene vlasničke strukture u koncesijskom poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik, broj 04/1-012-2-2231/19 od 6.9.2019. godine ("Službeni glasnik RS", broj 74/19).

Sukladno članku 14. stavak (1) Zakona, Vijeće je zatražilo mišljenje Ministarstva financija, kao tijela za provedbu Zakona, aktom broj 02-26-5-55-13/20 od 15.1.2021. godine, o državnoj potpori u obliku jamstva korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik. Ministarstvo financija nije Vijeću dostavilo traženo mišljenje iz članka 14. stavak (1) Zakona.

1.2. Utvrđivanje činjenica i donošenje odluke

S obzirom na to da je državna potpora u obliku jamstva već dodijeljena stupanjem na snagu Jamstva Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, br. 05.05/440-108/19 i 06.08/440-107/19 od 20.12.2019. godine, Vijeće je zaključilo kako je ona nezakonita shodno Zakonu, jer je izdana bez prethodnoga odobrenja Vijeća. Naime, člankom 12. stavak (6) Zakona propisano je da davatelj državne potpore može korisniku dodijeliti državnu potporu isključivo nakon što to odobri Vijeće, dok je člankom 5. stavak (3) Zakona propisano kako je državna pomoć dodijeljena suprotno članku 12. ovoga Zakona nezakonita i podliježe povratu, sukladno odredbama članka 18. ovoga Zakona.

S obzirom na to da je člankom 18. stavak (3) Zakona propisano da, ako se ex post kontrolom utvrde nepravilnosti, Vijeće određuje davatelju državne potpore rok od najdulje 90 dana za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Vijeće je u postupku utvrdilo kako se nepravilnost u konkretnome slučaju ogleda u neispunjavanju svih kriterija iz članka 137. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 111/20) (u daljnjem tekstu: Uredba o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj), odnosno uvjeta iz točke 4. navedenoga članka, s obzirom na to da za predmetno jamstvo nije plaćena premija obračunata primjenom tržišnih načela.

Shodno navedenom, Vijeće je na 109. sjednici, održanoj 9. lipnja 2021. godine, donijelo Zaključak broj UP/I 02-26-5-55-18/20 kojim se utvrđuje kako državna potpora dodijeljena u obliku jamstva MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za kupovinu udjela u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik nije sukladna Zakonu i naložilo korisniku državne potpore da u roku od 90 dana od dana konačnosti ovoga Zaključka plati tržišnu premiju za izdano jamstvo i Vijeću dostavi dokaze o izvršenoj uplati, te da će u slučaju nepostupanja po zahtjevu Vijeće donijeti

negativnu odluku i utvrditi obvezu povrata nezakonito dodijeljene državne potpore.

U obrazloženju navedenoga Zaključka Vijeće je navelo da u svrhu otklanjanja utvrđene nepravilnosti MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za izdano jamstvo plati tržišnu premiju utvrđenu sukladno članku 6. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, odredbama Obavijesti Komisije o primjeni čl. 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državne potpore u obliku jamstava ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 155, 20.6.2008.) (u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije (2008/C 155/02) i Obavijesti Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa ("Službeni list EU", br. C 14/2008) i Vijeću dostavi dokaz o izvršenoj uplati.

Također, Vijeće je u obrazloženju navedenoga Zaključka navelo kako bi otklanjanjem navedene nepravilnosti, tj. plaćanjem tržišne premije za jamstvo, dodjela predmetne državne potpore u obliku jamstva bila usklađena s pravilima o državnoj potpori, jer bi bila izdana sukladno uvjetima predviđenim u članku 137. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

1.3. Obnova postupka

Ministarstvo financija je aktom broj 06.10/421-212-3/21 od 12.10.2021. godine dostavilo Informaciju o statusu aktivnosti po zaključcima Vijeća u vezi s izdanim jamstvima za ZPRiTE "Gacko" i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, te aktom broj 06.10/421-212-4/21 od 12.10.2021. godine dopunu dokumentacije od MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje u čijem privitku su dostavljeni sljedeći dokumenti:

- Obavijest MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, broj 01-2947-6/21 od 8.10.2021. godine,
- Potvrda Komercijalne banke a.d. Banja Luka, broj 13-8538/2021 od 5.10.2021. godine,
- uplatnice MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje o izmirenju svih obveza po kreditu Komercijalnoj banci a.d. Banja Luka od 1.10.2021. i 4.10.2021. godine,
- Ugovor o dugoročnom kreditu za investicije, broj NO-201/19 od 10.12.2019. godine, s Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka,
- Aneks br. 1 Ugovora o dugoročnom kreditu za investicije, broj NO-201/19 od 23.12.2019. godine, s Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka,
- Jamstvo Republike Srpske za kreditno zaduženje Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, br. 05.05/440-108/19 i 06.08/440-107/19 od 20.12.2019. godine,
- Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa po osnovi Jamstva Republike Srpske, br. 06.08/440-107/19 i 05.05/440-108/19 od 20. 12. 2019. godine, za kreditno zaduženje Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje kod poslovne banke Komercijalna banka a.d. Banja Luka.

U Obavijesti MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, broj 01-2947-6/21 od 8. 10. 2021. godine, među ostalim, ističe se da prilikom donošenja Zaključka Vijeća, broj UP/I 02-26-55-18/20 od 9.6.2021. godine, u postupku naknadne (ex post) kontrole ocjene usklađenosti državne potpore dodijeljene u obliku jamstva MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik, Vijeće nije uzelo u obzir namjenu/cilj kupovine navedenoga poduzeća, a što je detaljno obrazloženo u aktu MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje od 15. 10. 2020. godine koji je Vijeće zaprimilo 27.10.2020. godine.

U navedenome aktu MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje od 15.10.2020. godine navodi se sljedeće:

Osnovni cilj kupovine navedenoga poduzeća je omogućavanje početka procesa rada postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova (u daljnjem tekstu: ODG) u TE "Ugljevik", čija izgradnja predstavlja obvezu Bosne i Hercegovine preuzetu potpisivanjem Ugovora o osnivanju Energetske zajednice ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 – izdanje međunarodni ugovori), a što ne bi bilo moguće bez osiguravanja sigurne opskrbe krečnjakom. Potrebite količine krečnjaka za nesmetan rad postrojenja za ODG predstavljaju obvezu prema Ugovoru o izgradnji postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova za TE "Ugljevik", broj 11250/16 od 11.7.2016. godine, potpisanom s Konzorcijem Mitsubishi Hitachi Power Systems, i Ekološkoj dozvoli, tako da se nametnula potreba hitnog iznalaženja dugoročnog načina osiguranja krečnjaka za proces odsumporavanja dimnih gasova. U tu svrhu urađena je analiza pet krečnjaka iz okruženja, u smislu utvrđivanja zaliha krečnjaka, zatim niz laboratorijskih istraživanja s ciljem ispitivanja uzoraka rude krečnjaka, tehničkih uvjeta, te finansijskih pokazatelja, na temelju kojih je zaključeno kako je kupovina poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik, s njegovim kopovima "Vučijak" i "Jablgrad", najpovoljnije rješenje. Naime, navedeni kopovi imaju dokazane rezerve tehničko-građevinskog kamena na kopu "Jablgrad" od 1.567.421 m³, kao i litotamnjskog krečnjaka - krede na kopu "Vučijak" od 9.277.289 m³ (oko 15 mil. tona) koje su sasvim dovoljne za ove namjene i osiguravaju profitabilnost poslovanja na dulje razdoblje.

U predmetnome se aktu dalje navodi kako je kupovina poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik nužna radi osiguranja rude krečnjaka za odsumporavanje, a što predstavlja obvezu Bosne i Hercegovine preuzetu međunarodnim ugovorima.

Naime, Bosna i Hercegovina je kao potpisnica Ugovora o osnivanju Energetske zajednice preuzela obvezu izraditi plan smanjenja emisija štetnih gasova i predati ga do 31. 12. 2015. godine Tajništvu Energetske zajednice. Nacionalni plan smanjenja emisija za BiH odnosi se na smanjenje emisija sumpordioksida, azotnih oksida i čvrstih čestica iz velikih postrojenja za sagorijevanje u BiH.

Vijeće ministara BiH je na 37. sjednici, održanoj 30.12.2015. godine, razmatralo i usvojilo Nacionalni plan smanjenja emisija za Bosnu i Hercegovinu (NERP) i dalo suglasnost Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH za dostavu ovoga plana Tajništvu Energetske zajednice u Beču u predviđenom roku, tj. do 31.12.2015. godine.

Predajom ovoga plana Tajništvu Energetske zajednice, koji se zvanično zove Nacionalni plan smanjenja emisija - NERP (engleski: National Emission Reduction Plan - NERP), Bosna i Hercegovina je na vrijeme izvršila međunarodnu obvezu definiranu u Odluci Energetske zajednice 2013/05/MC-EnC.

Suglasno Smjernicama Energetske zajednice za izradu nacionalnog plana za smanjenje emisija, privitci S, D i E, Direktivi o velikim postrojenjima za sagorijevanje (DVPS), privitci III., VI. i VII., i Direktivi o industrijskim emisijama (DIE), Privitak V., bilo je planirano da se smanjenje emisija SO₂ mora rješavati do 2018. godine, tako što će se do 2018. morati riješiti smanjenje emisija na 400 mg/Nm³ ili primjenom minimalnog stupnja odsumporavanja od 94% za razdoblje važenja Direktive o velikim postrojenjima za sagorijevanje (DVPS), a do 2026./27. na vrijednost 200 mg/Nm³, odnosno 96% za razdoblje važenja Direktive o industrijskim emisijama (DIE).

Nakon potpisivanja ugovora za izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova za Termoelektranu "Ugljevik" s Konzorcijem Mitsubishi Hitachi Power Systems, 11. srpnja 2016. godine usvojeni su idejni i glavni projekt, ishodovana građevinska dozvola, osigurana velika licencija za nadzor od strane Vlade

Republike Srpske i od 7. travnja 2017. godine teku radovi na izgradnji postrojenja za odsumporavanje, a uzimajući u obzir prolongiranje početka remonta bloka TE "Ugljevik" za rujna, tehnički prijem postrojenja za ODG bio je pomjeren s 19. prosinca 2019. godine na polovinu ožujka 2020. godine.

U rujnu/listopadu 2019. godine (u vrijeme kupovine kapitala "Rudinga" d.o.o. postrojenje za odsumporavanje bilo je završeno 95%). Zbog toga je bilo neophodno što prije osigurati siguran izvor krečnjaka potrebne kvalitete za rad postrojenja za odsumporavanje, koji bez uporabe krečnjaka kao apsorbera sumpordioksida ne može raditi.

Nakon toga započela je aktivnost na vrućem puštanju TE "Ugljevik", probnome radu i ispitivanju funkcionalnih jamstava ODG-a. To ne bi bilo moguće bez osiguranja dovoljnih količina krečnjaka, jer krečnjak za sebe veže sumpordioksid oslobođen sagorijevanjem uglja u TE, pri tome proizvodeći gips kao nusproizvod, a ugovorne kazne za neizvršenje ispitivanja funkcionalnih jamstava izvođača su velike na ovome projektu vrijednom više od 100 milijuna eura, finansiranom sredstvima Japanske agencije za međunarodnu suradnju (JICA). Ako se ne bi vršilo odsumporavanje u TE "Ugljevik", tada bi ta termoelektrana prestala s radom po obvezama BiH iz direktiva EU - Direktive o velikim postrojenjima za sagorijevanje (DVPS) i Direktive o industrijskim emisijama (DIE) - i RiTE "Ugljevik" ne bi dobio produljenje Ekološke dozvole za rad.

Također, MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje je aktom broj 01-2947-8/21 od 11.10.2021. godine Vijeću dostavio sljedeću dodatnu dokumentaciju:

- Izvješće o testiranju ispunjenja jamstava ODG-a TE "Ugljevik" od 6.10.2020. godine od Elektroatituta "Milan Vidmar" iz Ljubljane,
- Izvješće o testiranju ispunjenja jamstava ODG-a TE "Ugljevik" iz kolovoza 2020. godine od Elektroatituta "Milan Vidmar" iz Ljubljane,
- Potvrdu garantnog testiranja ODG-a TE "Ugljevik" od 27.10.2020. godine,
- Dodatak Izvješću Veno 4286 o garantnim mjerenjima buke za izvor buke postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova TE "Ugljevik" iz veljače 2021. godine Elektroatituta "Milan Vidmar" iz Ljubljane,
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje i smanjenje zagađivanja zraka i poboljšanje kvalitete zraka ("Službeni glasnik RS", br. 3/15, 51/15 i 16/19).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zaključilo kako je pri donošenju Zaključka broj UP/I 02-26-55-18/20 od 9.6.2021. godine u postupku naknadne (ex post) kontrole ocjene usklađenosti državne potpore dodijeljene u obliku jamstva MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik pogrešno utvrđeno činjenično stanje i izveden pogrešan zaključak, jer nije uzeta u obzir namjena/cilj kupovine navedenoga poduzeća, te da Izvješće o testiranju ispunjenja jamstava ODG-a TE "Ugljevik" u kojemu se navode mjerenja emisije SO₂ s ciljem ispunjavanja garantnih razina parametara predviđenih u Ugovoru o izgradnji postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova za TE "Ugljevik" predstavlja novu činjenicu ili novi dokaz koji bi mogao u vezi s izvedenim dokazima dovesti do drugačijeg zaključka Vijeća da je bio izveden u postupku donošenja predmetnoga Zaključka.

Naime, Vijeće je na temelju navedenoga zaključilo kako je cilj dodjele državne potpore u obliku jamstva za kupovinu poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik osiguranje redovnog snabdijevanja kvalitetnim krečnjakom postrojenja za

odsumporavanje dimnih gasova TE "Ugljevik" i da je u konkretnom slučaju riječ o državnoj potpori za zaštitu okoliša, te kako je potrebno u obnovljenom postupku utvrditi je li predmetna državna potpora usklađena s odredbama Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj koje se odnose na dodjelu državne potpore za zaštitu okoliša.

Shodno navedenome, Vijeće je odlučilo, sukladno članku 239. stavak (1) Zakona o upravnom postupku, obnoviti postupak okončan Zaključkom broj UP/I 02-26-55-18/20 od 9.6.2021. godine, po službenoj dužnosti, zbog okolnosti navedenih u članku 238. točka 1) istoga Zakona (nove činjenice/dokazi).

Vijeće je odlučilo da ne donosi zaključak kojim se obnova dozvoljava, kako je to propisano odredbom članka 246. stavak (1) Zakona o upravnom postupku, nego je odlučilo, sukladno stavku (2) istoga članka, u interesu ubrzanja postupka prijeći odmah na ocjenu novoga dokaza - Izvješće o testiranju ispunjenja jamstava ODG-a TE "Ugljevik", jer je utvrđeno kako bi u vezi s već izvedenim dokazima mogao dovesti do drugačijeg rješenja. Naime, člankom 246. stavak (2) Zakona o upravnom postupku propisano je kako, kada je to u interesu ubrzanja postupka, nadležno tijelo može, čim utvrdi postojanje uvjeta za obnovu, prijeći na one radnje koje se imaju obnoviti, ne donoseći poseban zaključak kojim se obnova dozvoljava.

Shodno zaključku sa 118. sjednice Vijeća, od Ministarstva financija je 9.3.2022. godine zatražena dostava dodatne dokumentacije, tj. podatak o kreditnom rejtingu MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje u vrijeme izdavanja predmetnoga Jamstva izdanog od Komercijalne banke a.d. Banja Luka koja je, shodno Ugovoru o dugoročnom kreditu za investicije, broj NO-201/19 od 10. 12. 2019. godine, odobrila kredit MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje i podatak o procjeni razine kreditnog osiguranja koje je dala MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za izdano Jamstvo Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, br. 05.05/440-108/19 i 06.08/440-107/19 od 20.12.2019. godine, shodno odredbama Obavijesti Komisije (2008/C 155/02) i Obavijesti Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa.

Dana 5.4.2022. godine u privitku dopisa Ministarstva financija, akt broj 06.10/421-105-2/22 od 31.3.2022. godine, dostavljena je sljedeća dokumentacija:

- akt MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, broj 01-1039-3/22 od 25.3. 2022. godine,
- akt banke Poštanska štedionica a.d. Banja Luka, broj 18/2964/22 od 24.3.2022. godine,
- Ugovor o dugoročnom kreditu za investicije, broj NO-201/19 od 10.12.2019. godine, s Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka,
- Odluka o davanju suglasnosti za izdavanje jamstava Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, broj 04/1-012-2-3288/19 od 18.12.2019. godine,
- Preporuka Odbora za reviziju MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje o izdavanju sredstava osiguranja po Ugovoru o dugoročnom kreditu za investicije zaključenom s Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka, akt broj OR-02-95-718/19 od 23.12.2019. godine,
- Odluka o izdavanju sredstava osiguranja po Ugovoru o dugoročnom kreditu za investicije zaključenom s Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka, akt broj NO-02-95-720/19 od 23.12.2022. godine,

- Aneks br. 1 Ugovora o dugoročnom kreditu za investicije, broj NO-201/19 od 23.12.2019. godine, s Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka,
- Ugovor o zalogu, broj UZ-NO-201/19, zaključen 23.12.2022. godine između Komercijalne banke a.d. Banja Luka i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje i
- Ugovor o namjenskom deponiranju sredstava, broj DP 2019/71, zaključen 23.12.2022. godine između Komercijalne banke a.d. Banja Luka i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje.

2. Primijenjeni propisi

Osim odredaba Zakona i Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 111/20) i Pravilnik o mjerama za sprječavanje i smanjenje zagađivanja zraka i poboljšanje kvalitete zraka ("Službeni glasnik RS", br. 3/15, 51/15 i 16/19).

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Vlada Republike Srpske je shodno Odluci broj 02/I-020-60/06 od 30. 12. 2005. godine, sukladno Zakonu o poduzećima i Zakonu o javnim poduzećima, organizirala Elektroprivredu Republike Srpske kao Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" akcionarsko društvo Trebinje. Gospodarski subjekt "Elektroprivreda Republike Srpske", punim nazivom Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" - Matično poduzeće akcionarsko društvo Trebinje.

MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje registriran je kod Osnovnog suda u Trebinju Rješenjem broj 062-0-REG-18-000517 od 20.12.2018. godine, pod matičnim registarskim brojem 01756192, sa sjedištem na adresi Stepe Stepanovića bb, 89101 Trebinje, i predstavlja matično holding društvo grupe "Elektroprivreda Republike Srpske".

MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje čini 11 zavisnih poduzeća i matično poduzeće koje permanentno kontrolira, odnosno prati i ocjenjuje uspješnost poslovanja svih zavisnih poduzeća. MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje u svom sastavu ima pet poduzeća koja se bave proizvodnjom električne energije i pet poduzeća za distribuciju električne energije, te Istraživačko-razvojni centar elektroenergetike - IRCE a.d. koji se bavi istraživanjem, ispitivanjem i razvojem elektroenergetske opreme. Vlasnik gospodarskog subjekta "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje sa 100% vlasničkog udjela je Republika Srpska.

MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje bavi se djelatnošću proizvodnje električne energije i eksploatacijom sirovina potrebitih u proizvodnji električne energije, distribucijom i prodajom električne energije, upravljanjem elektroenergetskim sustavom Republike Srpske, rukovođenjem projektima i realizacijom projekata u energetske sektoru u Republici Srpskoj. Povezana društva u kojima gospodarski subjekt MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje ima 10% ili više udjela u osnovnom kapitalu ili 10% ili više prava glasa su: ZPHE na Trebišnjici a.d. Trebinje (djelatnost proizvodnje električne energije), sa 64,99% vlasničkoga udjela; Hidroelektrane na Drini (djelatnost proizvodnje električne energije), sa 65% vlasničkoga udjela; ZPHE na Vrbasu a.d. Mrkonjić-Grad (djelatnost proizvodnje električne energije), sa 64,99% vlasničkoga udjela; ZPRITE "Gacko" a.d. Gacko (djelatnost proizvodnje električne energije), sa 65% vlasničkoga udjela; ZPRITE "Ugljevik" a.d. Ugljevik (djelatnost proizvodnje električne energije), sa 65%

vlasničkoga udjela; Elektrokrajina a.d. Banja Luka (djelatnost distribucije električne energije), sa 65% vlasničkoga udjela; Elektro-Doboj a.d. Doboj (djelatnost distribucije električne energije), sa 65% vlasničkoga udjela; Elektro-Bijeljina a.d. Bijeljina (djelatnost distribucije električne energije), sa 65% vlasničkoga udjela; Elektrodistribucija Pale a.d. Pale (djelatnost distribucije električne energije), sa 65% vlasničkoga udjela; Elektrohercegovina a.d. Trebinje (djelatnost distribucije električne energije), sa 65%, IRCE a.d. Istočno Sarajevo (djelatnost istraživanja i razvoja), s 51% vlasničkoga udjela.

MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje je na temelju Ugovora o prijenosu udjela u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik od 13. 9. 2019. godine stekao 100% upisanog i uplaćenog osnovnoga kapitala udjela "Ruding" d.o.o. Ugljevik, čime je postao jedini vlasnik navedenoga poduzeća za ugovorenu kupoprodajnu cijenu od 9.116.740,00 KM, na koliko je neovisni procjenitelj procijenio vrijednost gospodarskog subjekta "Ruding" d.o.o. Ugljevik.

Razlog kupovine "Rudinga" d.o.o. je osiguravanje nabave dovoljne količine apsorbenata (krečnjaka), a što je potrebno za projekt "Odsumporavanje dimnih gasova TE Ugljevik". Radovi na postrojenju započeli su 2017. godine, a završetak je bio planiran za ožujak 2020. godine.

U svrhu stjecanja 100% udjela poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik, MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje kreditno se zadužio kod Komercijalne banke a.d. Banja Luka za iznos od 12.000.000,00 KM, shodno Ugovoru o dugoročnom kreditu za investicije, broj NO-201/19 od 10.12.2019. godine, s Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka, i Aneksu br. 1 Ugovora o dugoročnom kreditu za investicije, broj NO-201/19 od 23.12.2019. godine, s Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka.

Predmetni kredit izdan je pod sljedećim uvjetima:

- iznos kredita je 12 mil. KM,
- period otplate kredita je pet i po godina (66 mjeseci),
- grejs period je 12 mjeseci i uračunat je u period otplate,
- nominalna kamatna stopa je 2,48% godišnje, efektivna kamatna stopa je 2,50% godišnje,
- jamstvo Republike Srpske je do 80% iznosa glavnice kredita (12 mil. KM), odnosno do najviše 9.590.000 KM.

U svrhu osiguranja predmetnoga kredita MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje kod Komercijalne banke a.d. Banja Luka, ministarstva financija i energetike i rudarstva su u ime Republike Srpske izdala Jamstvo Republike Srpske, br. 05.05/440-108/19 i 06.08/440-107/19 od 20.12.2019. godine, kojim se neopozivo garantira bezuvjetno i plaćanje dospjelih obveza do 80% iznosa glavnice kredita, a najviše do 9.590.000,00 KM po osnovi Ugovora MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje o dugoročnom kreditu za investicije, broj NO-201/19 od 10.12.2019. godine, s Komercijalnom bankom a.d. Banja Luka, a u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik.

Ugovorom o reguliranju međusobnih odnosa po osnovi Jamstva Republike Srpske, br. 06.08/440-107/19 i 05.05/440-108/19 od 20.12.2019. godine, za kreditno zaduženje Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje kod poslovne banke Komercijalna banka a.d. Banja Luka, regulirana su prava i obveze davatelja jamstva, ministarstava financija i energetike i rudarstva s korisnikom kredita MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje. Shodno članku 7. predmetnoga Ugovora, korisnik kredita MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje obvezao se kako će Ministarstvu financija dostaviti deset bjanko vlastitih mjenica s klauzulom "bez protesta" s mjeničnim izjavama i 11 bjanko ovjerenih i potpisanih naloga za prijenos sredstava s izjavama o blokadi računa potpisanim i ovjerenim od ovlaštene osobe.

Vijeće je u postupku okončanom Zaključkom broj UP/I 02-26-55-18/20 od 9.6.2021. godine utvrdilo kako u slučaju izdavanja predmetnoga Jamstva nisu kumulativno ispunjeni svi uvjeti iz članka 137. Uredbe koji isključuju postojanje državne potpore, budući da za jamstvo nije plaćena tržišna premija utvrđena sukladno članku 6. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, odredbama Obavijesti Komisije (2008/C 155/02) i Obavijesti Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa.

Također, predmetnim Zaključkom utvrđeno je kako državna potpora dodijeljena MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje u obliku jamstva za kupovinu udjela u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik nije sukladna Zakonu i naloženo je otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, shodno članku 18. stavak (3) Zakona.

Međutim, s obzirom na to da je Vijeće odlučilo obnoviti postupak okončan Zaključkom broj UP/I 02-26-55-18/20 od 9.6.2021. godine, shodno članku 239. stavak (1) Zakona o upravnom postupku, zbog saznanja o novim činjenicama/dokazima, neophodno je najprije utvrditi iznos/ekvivalent državne potpore sadržane u predmetnome Jamstvu, pa nakon toga usklađenost državne potpore sadržane u Jamstvu sa Zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na temelju njega, prije svega s Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Pri izračunu iznosa/ekvivalenta državne potpore sadržane u predmetnome Jamstvu, u obzir je uzeta činjenica da je MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje u cijelosti otplatio kredit 4. 10. 2021. godine, što dokazuje Potvrda Komercijalne banke a.d. Banja Luka, broj 13-8538/2021 od 5.10.2021. godine, kojom se potvrđuje kako je gospodarsko društvo MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje kod ove banke izmirilo obveze po osnovi dugoročnog kredita za investicije, broj NO-201/19 od 10.12.2019. godine, kreditna partija broj 00-410-1600521.3, i da je izvršena likvidacija partije kredita.

Na temelju akta banke Poštanska štedionica a.d. Banja Luka, broj 18/2964/22 od 24.3.2022. godine, pravnog sljednika Komercijalne banke a.d. Banja Luka koja je odobrila predmetni kredit, utvrđeno je kako je MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje u vremenu izdavanja jamstva imao jak kreditni rejting AAA-A, dok je razina kreditnog osiguranja ocijenjena kao niska, jer su kao instrument osiguranja dane samo bjanko mjenice, tako da je na osnovnu referentnu stopu dodano 100 baznih bodova.

Naime, u predmetnome aktu banke Poštanska štedionica a.d. Banja Luka navedeno je kako je, prema Odluci Agencije za bankarstvo Republike Srpske o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, koja je važila do 1.1.2020. godine, MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje bio raspoređen u A klasifikaciju, dok je prema Odluci Agencije za bankarstvo Republike Srpske o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, koja je stupila na snagu 1.1.2020. godine, MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje raspoređen u razinu kreditnog rizika 1, odnosno S1.

S obzirom na to da je predmetni kredit odobren na kraju 2019. godine, kao prva godina uzeta je 2020. godina.

Osnovna referentna stopa za četvrto tromjesečje 2019. iznosila je 2,33% i uvećana je za iznos od 100 baznih bodova (1%) na temelju dobivenoga kreditnog rejtinga MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje. S obzirom na to da je izvršena prijevremena otplata kredita 4. 10. 2021. godine, pri izračunu uzeto je 76% od ukupnih kamata za tu godinu.

Na temelju članka 6. stavak (3) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, utvrđena je diskontna stopa u iznosu od 3,33% godišnje.

- KM

Godina	Iznos kredita 80%	80% otplaćenog duga	80% plaćenih kamata	Obrač. kamata po refer. stopi (3,33%)	Iznos potpore (5-4)	Diskontni faktor	Diskontirani iznos potpore
1	2	3	4	5	6	7	8
2020.	9.590.000		238.080	319.347	81.267	0,97	78.829
2021.	9.590.000	9.590.000	176.390	242.704	66.314	0,94	62.335

141.164

U postupku je utvrđena osnovna referentna stopa za posljednje tromjesečje 2019. godine koja se izračunava na temelju prosječne kamatne stope svaka tri mjeseca za nefinancijska poduzeća na kredite u KM za iznose veće od 1 mil. eura, koji je objavljen u Godišnjem biltenu Centralne banke BiH za 2019. godinu. Osnovna referentna stopa za četvrto tromjesečje iznosi 2,33%. Na tako izračunatu osnovnu referentnu stopu dodaje se marža za rizik (100 baznih bodova, tj. 1%). Tako uvećana osnovna referentna stopa predstavlja tržišnu kamatnu stopu koja iznosi 3,33%, a diskontna stopa je isto 3,33%.

Razlika između referentne kamatne stope i kamatne stope po kojoj je odobren kredit predstavlja državnu potporu.

Izdano jamstvo koje pokriva 80% kredita je državna potpora izračunata na temelju razlike između stope po kojoj je odobren kredit i referentne stope, te diskontiranjem na sadašnju vrijednost iznosi 141.164,00 KM, odnosno 1,47% u odnosu na glavnice kredita.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo kako vrijednost novčanoga elementa državne potpore sadržane u jamstvu izdanom za 80% iznosa glavnice kredita (12 mil. KM), odnosno do najviše 9.590.000,00 KM, iznosi 141.164,00 KM, što predstavlja 1,55% u odnosu na dodatne troškove ulaganja za zaštitu okoliša.

Vijeće je u obnovljenom postupku, na temelju akta MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje od 15.10.2020. godine i Obavijesti MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, broj 01-2947-6/21 od 8.10.2021. godine, zaključilo kako je namjena/cilj kupovine navedenoga poduzeća osiguravanje sigurne opskrbe krečnjakom bez kojega nije bilo moguće započeti proces rada postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u TE "Ugljevik", čija izgradnja predstavlja obvezu Bosne i Hercegovine preuzetu međunarodnim ugovorima, preciznije preuzetu potpisivanjem Ugovora o osnivanju Energetske zajednice.

Naime, Bosna i Hercegovina je kao potpisnica Ugovora o osnivanju Energetske zajednice preuzela obvezu izraditi Nacionalni plan smanjenja emisija za BiH, a što se odnosi na smanjenje emisija sumpordioksida, azotnih oksida i čvrstih čestica iz velikih postrojenja za sagorijevanje u BiH, te do 31.12.2015. godine predati ga Tajništvu Energetske zajednice.

Vijeće je na temelju Nacionalnog plana smanjenja emisija za Bosnu i Hercegovinu (NERP), koji je usvojilo Vijeće ministara BiH na 37. sjednici, održanoj 30.12.2015. godine, zaključilo kako je Bosna i Hercegovina na vrijeme izvršila međunarodnu obvezu definiranu u Odluci 2013/05/MC-EnC Energetske zajednice i usvojila predmetni plan. Naime, suglasno Smjernicama Energetske zajednice za izradu nacionalnog plana za smanjenje emisija, privitci S, D i E, Direktivi o velikim postrojenjima za sagorijevanje (DVPS), privitci III., VI. i VII., i Direktivi o industrijskim emisijama (DIE), Privitak V., bilo je planirano da će se smanjenje emisija SO₂ rješavati tako da se do 2018. smanji emisija na 400 mg/Nm³ ili primjenom minimalnog stupnja odsumporavanja od 94% za razdoblje važenja Direktive o velikim postrojenjima za sagorijevanje (DVPS), a do 2026./27. na vrijednost 200 mg/Nm³, odnosno 96% za razdoblje važenja Direktive o industrijskim emisijama (DIE).

Sukladno Izvješću o testiranju ispunjenja jamstava ODG-a TE "Ugljevik", koje je izradio Elektroinstitut "Milan Vidmar" iz Ljubljane i u kojemu se navode mjerenja emisije SO₂ s ciljem ispunjavanja garantnih razina parametara predviđenih u Ugovoru o izgradnji postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova za TE

"Ugljevik", utvrđeno je kako su sve vrijednosti funkcionalnih jamstava ispod ugovorom zahtijevanih, a najvažnije da je emisija SO₂ oko 150 mg/Nm³, što je ispod granične vrijednosti emisije SO₂ propisane Pravilnikom o mjerama za sprječavanje i smanjenje zagađivanja zraka i poboljšanje kvalitete zraka ("Službeni glasnik RS", br. 3/15, 51/15 i 16/19), a koja iznosi 200 mg/Nm³.

Također, može se zaključiti kako je dostizanjem navedene razine emisije SO₂ od oko 150 mg/Nm³ TE "Ugljevik" postigla višu razinu smanjenja emisije SO₂ od razine propisane Nacionalnim planom smanjenja emisija za BiH koja iznosi 200 mg/m³.

Vijeće je, uzimajući u obzir navedeno, zaključilo kako je izgradnjom ODG-a koji bez osiguranja redovite opskrbe kvalitetnim krečnjakom ne bi mogao funkcionirati, a što je bio cilj kupovine poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik i može se posmatrati kao dodatno ulaganje u izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova, TE "Ugljevik", čiji je ODG sastavni dio, dostigla višu razinu zaštite okoliša iznad važećih standarda za zaštitu okoliša u Republici Srpskoj.

Sukladno članku 79. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, dozvoljena je državna potpora za zaštitu okoliša iznad važećih standarda za zaštitu okoliša u Republici Srpskoj u iznosu do 40% prihvatljivih troškova za velike gospodarske subjekte i do 15 miliona KM po gospodarskom subjektu.

Shodno članku 79. stavak (3) navedene Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja neophodni za postizanje više razine zaštite okoliša nego što to zahtijevaju standardi Republike Srpske.

4. Donošenje odluke

Na 119. sjednici, održanoj 28. aprila 2022. godine, Vijeće je u obnovljenom postupku ex post kontrole usklađenosti državne potpore, pokrenutom po službenoj dužnosti, razmatralo dodjelu državne potpore u obliku jamstva korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik.

Pri donošenju odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

Naime, Vijeće je u postupku okončanom Zaključkom broj UP/I 02-26-55-18/20 od 9.6.2021. godine utvrdilo kako državna potpora u obliku jamstva korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za kreditno zaduženje u svrhu kupovine udjela u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno kako je u konkretnom slučaju riječ o prijenosu državnih sredstava, kako je dodjelom jamstva korisnik MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje stekao ekonomsku prednost koju ne bi stekao u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja, s obzirom na to da za nju nije platio tržišnu premiju Republici Srpskoj, kako je pomoć u obliku jamstva dodijeljena na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, jer je dodjelom dana prednost samo jednom točno određenom gospodarskom subjektu - MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, te kako se izdavanjem predmetnoga jamstva MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje narušava i postoji opasnost od narušavanja konkurencije i utjecaj na trgovinu, jer se MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje stavlja u povoljniji položaj u odnosu na konkurente.

S obzirom na to da jamstvo izdano korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje predstavlja državnu potporu, u smislu članka 3. stavak (1) Zakona, a člankom 5. stavak (1) Zakona propisana je opća zabrana dodjele državne potpore koja narušava ili prijeti narušavanjem tržišne konkurencije davanjem prednosti određenim gospodarskim subjektima,

proizvodnji ili trgovini određenih proizvoda ili pružanju određenih usluga u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje obveza Bosne i Hercegovine iz međunarodnih sporazuma, dok su člankom 6. stavak (1) Zakona, odnosno podzakonskim aktima usvojenim na temelju njega, propisana izuzeća od opće zabrane, Vijeće je u postupku utvrđivalo je li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća na temelju članka 6. stavak (1) Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Vijeće je na temelju ponovne ocjene dostavljene dokumentacije u obnovljenom postupku utvrdilo kako je namjena/cilj kupovine poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik, osiguravanje sigurne opskrbe krečnjakom bez kojega nije bilo moguće započeti proces rada postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u TE "Ugljevik", čija izgradnja predstavlja obvezu Bosne i Hercegovine preuzetu međunarodnim ugovorima, preciznije preuzetu potpisivanjem Ugovora o osnivanju Energetske zajednice i usvajanjem Nacionalnog plana smanjenja emisija za Bosnu i Hercegovinu (NERP), koji je usvojilo Vijeće ministara BiH na 37. sjednici, održanoj 30.12.2015. godine.

Naime, navedenim Nacionalnim planom smanjenja emisija Bosna i Hercegovina se obvezala, shodno Smjernicama Energetske zajednice za izradu nacionalnog plana za smanjenje emisija, Direktivi o velikim postrojenjima za sagorijevanje (DVPS), pritvici III., VI. i VII., i Direktivi o industrijskim emisijama (DIE), na smanjenje emisija SO₂ tako da do 2018. riješi smanjenje emisija na 400 mg/Nm³ ili primjenom minimalnog stupnja odsumporavanja od 94% za razdoblje važenja Direktive o velikim postrojenjima za sagorijevanje (DVPS), a do 2026./27. na vrijednost 200 mg/Nm³, odnosno 96% za razdoblje važenja Direktive o industrijskim emisijama (DIE).

Shodno navedenome, Vijeće je u obnovljenom postupku zaključilo kako je državna potpora u obliku jamstva dodijeljena korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik, a s ciljem osiguravanja sigurne opskrbe krečnjakom bez kojega nije bilo moguće započeti proces rada postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova i ispuniti međunarodno preuzete obveze BiH u pogledu smanjenja emisije SO₂, odnosno kako je ona dodijeljena u svrhu zaštite okoliša, za što je, shodno članku 79. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, dozvoljeno dodijeliti državnu potporu u iznosu od 40% prihvatljivih troškova za velike gospodarske subjekte i do 15 milijuna KM po gospodarskom subjektu.

Vijeće je na temelju Izvješća o testiranju ispunjenja jamstava ODG-a TE "Ugljevik", koje je izradio Elektroiinstitut "Milan Vidmar" iz Ljubljane i u kojemu se navode mjerenja emisije SO₂ s ciljem ispunjavanja garantnih razina parametara predviđenih u Ugovoru o izgradnji postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova za TE "Ugljevik", utvrdilo kako su sve vrijednosti funkcionalnih jamstava ispod ugovorom zahtijevanih, a najvažnije da je emisija SO₂ oko 150 mg/Nm³, što je ispod granične vrijednosti emisije SO₂ od 200 mg/Nm³ propisane Pravilnikom o mjerama za sprječavanje i smanjenje zagađivanja zraka i poboljšanje kvalitete zraka, te kako je dostizanjem navedene razine emisije SO₂ od oko 150 mg/Nm³ TE "Ugljevik" postigla višu razinu smanjenja emisije SO₂ od razine propisane Nacionalnim planom smanjenja emisija za BiH koja iznosi 200 mg/m³.

Vijeće je, uzimajući u obzir navedeno, zaključilo kako je izgradnjom ODG-a, koji bez osiguranja redovne opskrbe kvalitetnim krečnjakom ne bi mogao funkcionirati, a što je bio cilj kupovine poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik i može se posmatrati kao dio investicije, odnosno dodatno ulaganje u izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova, TE "Ugljevik", čiji

je ODG sastavni dio, dostigla višu razinu zaštite okoliša iznad važećih standarda za zaštitu okoliša u Republici Srpskoj, za što je, shodno članku 79. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, dozvoljeno dodijeliti državnu potporu u iznosu do 40% prihvatljivih troškova za velike gospodarske subjekte i do 15 milijuna KM po gospodarskom subjektu.

S obzirom na to da kupovina poduzeća "Ruding" d.o.o. Ugljevik predstavlja dodatne troškove ulaganja u izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u TE "Ugljevik", koji su neophodni za postizanje više razine zaštite okoliša, Vijeće je zaključilo kako kupoprodajna cijena od 9.116.740,00 KM koju je MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje platio na temelju Ugovora o prijenosu udjela u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik od 13.9.2019. godine predstavlja prihvatljive troškove, sukladno članku 79. stavak (3) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Uzimajući u obzir činjenicu da vrijednost novčanoga elementa državne potpore sadržane u predmetnom jamstvu izdanom za 80% iznosa glavnice kredita (12 mil. KM), odnosno do najviše 9.590.000,00 KM, iznosi 141.164,00 KM, što predstavlja 1,55% udjela u prihvatljivim troškovima, odnosno kupoprodajnoj cijeni od 9.116.740,00 KM, Vijeće je utvrdilo kako je utvrđeni iznos državne potpore sadržan u jamstvu sukladno članku 79. stavak (5) točka 3. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, kojim je propisano da iznos državne potpore za postizanje više razine zaštite okoliša koji se može dodijeliti za velike gospodarske subjekte iznosi do 40% prihvatljivih troškova.

Slijedom navedenoga, Vijeće je u obnovljenom postupku ex post kontrole usklađenosti državne potpore, pokrenutom po službenoj dužnosti, utvrdilo kako je državna potpora u obliku jamstva korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje, za kreditno zaduženje u svrhu stjecanja kapitala u poduzeću "Ruding" d.o.o. Ugljevik, usklađena sa Zakonom, jer je sukladna članku 79. stavak (1) točka 1. i stavak (5) točka 3. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Sukladno navedenome, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 02-26-5-55-26/20
28. travnja 2022. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća za državnu potporu
BiH
Dr. Radmila Čičković, v. r.

На основу члана 12. став (7) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 247. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у обновљеном поступку, окончаном Закључком број УП/И 02-26-55-18/20 од 09. 06. 2021. године, ех пост контроле усклађености државне помоћи, покренутом по службеној дужности, а у вези са додјелом државне помоћи у облику гаранције кориснику Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" - Матично предузеће а.д. Требиње за кредитно задужење у сврху стицања капитала у предузећу "Рудинг" д.о.о. Угљевик, Савјет за државну